

BİLGİ NOTU

Sirküler No : 2018/2
Konu : 4857 sayılı İŐ Kanunu ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde gece çalıŐması ve fazla çalıŐma hakkında bilgilendirme.

A. GECE ÇALIŐMASI

Gece çalıŐmasına iliŐkin hüküm ve koŐullar genel hatları ile 4857 sayılı İŐ Kanunu'nun ("**Kanun**") 69. maddesinde düzenlenmektedir. Konuya iliŐkin detaylar ise 25426 sayılı ve 07/04/2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Postalar Halinde İŐçi  alıŐtırılarak Yürütülen İŐlerde  alıŐmalara İliŐkin  zel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te yer almaktadır.

Kanun'un 69. maddesine göre gece çalıŐması "**en geç saat 20.00'de baŐlayarak en erken saat 06.00'ya kadar geçen ve her halde en fazla onbir saat süren dönem**" olarak tanımlanmaktadır. Yönetmelik'in 7. maddesinde ise gece çalıŐması "** alıŐma s resinin yarısından çoğu gece dönemine rastlayan çalıŐma**" olarak ifade edilmektedir.

- Kanun'a göre gece çalıŐması 7.5 saati geçemeyecek olup, bu sınır (i) turizm, (ii)  zel güvenlik ve (iii) sağlık alanlarında iŐçinin yazılı rızası alınmak suretiyle uygulanmamaktadır.
- Gece ve gündüz iŐletilen ve nöbetleŐe iŐçi postaları (vardiya) kullanılan iŐlerde, bir çalıŐma haftası gece çalıŐtırılan iŐçilerin, ondan sonra gelen ikinci çalıŐma haftası gündüz çalıŐtırılmaları gerekmektedir. Ancak buna ek olarak iŐçinin kesintisiz en az onbir saat dinlendirilmesi gerekmektedir.

Bu hususlar Kanun'un emredici hükümleri olarak nitelendirildiği için aksine düzenlemelerin sözleŐme veya baŐka yollar ile yapılması yasaktır.

Son olarak belirtmek isteriz ki; Yargıtay'ın yerleŐik içtihatları kapsamında **haftalık çalıŐma süresi kırkbeŐ saati geçmese dahi gece çalıŐmasının 7,5 saati geçtiği durumlar** fazla çalıŐma olarak kabul edilmekte ve bu durumlarda fazla çalıŐma ücretinin tahakkuk ettirilmesi gerektiği görüŐü benimsenmektedir.¹

B. FAZLA ÇALIŐMA

Fazla çalıŐmaya iliŐkin hüküm ve koŐullar Kanun'un 41 ve devam maddelerinde ve "İŐ Kanununa İliŐkin Fazla  alıŐma ve Fazla Sürelerle  alıŐma Yönetmeliği"nde düzenlenmiŐtir.

Genel olarak çalıŐma s resinin haftada kırkbeŐ saat olduğu kabul edildiğinden bahisle fazla  alıŐma Kanun'un 41. maddesinde "**haftalık kırkbeŐ saati aŐan çalıŐmalar**" olarak tanımlanmıŐtır. Ancak fazla çalıŐma süresi toplamı bir yılda ikiyüzyetmiŐ saatten fazla olamaz.

¹ Yargıtay 7. Hukuk Dairesi 01.07.2013 tarihli ve 2013/3898 E. ve 2013/12354 K.

- Zorunlu veya olağanüstü nedenlerde yapılan fazla çalışmalar hariç, fazla çalışma için ışe girişte işçinin onayının alınması şarttır. Fazla  alışma yapılamayacak işler ile fazla çalışma yaptırılmayacak işçiler yukarıda bahsi geçen yönetmelikte sayılmıştır.
- Kanun'un 41/2. maddesine göre her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli yükseltilmesi suretiyle ödenir. Ancak fazla çalışma yapan işçi isterse, bu çalışmalar karşılığı zamlı ücret yerine, fazla çalıştığı her saat karşılığında bir saat otuz dakika serbest zaman kullanabilir.
- Olası veya mevcut arızalar, acele haller veya zorlayıcı sebeplerin varlığı halinde mecburen yapılan çalışmalar da Kanun kapsamında düzenlenmektedir. Ancak sayılan sebepler ile yapılan fazla çalışmalar karşılığında işçilere uygun bir dinlenme zamanının tanınması gerekmektedir.

Saygılarımızla,

TILEGAL AVUKATLIK BÜROSU